

Er zijn mensen die denken dat ze onzichtbaar kunnen zijn. Dat als je je goed genoeg verstoppt, niemand je ooit kan vinden.

Maar ik weet dat het niet zo is.

Ik weet dat er twee keuzes zijn in het leven. Je kunt je verstoppen, onzichtbaar worden voor God en voor papa, maar dan ga je ooit dood en eindig je in de leegte van het grote niets. Of je zult altijd zichtbaar zijn en onsterfelijk worden. Papa ziet en hoort alles, dat komt omdat God alles aan hem doorvertelt. Zelfs als ik slechte gedachten heb, dan weet papa het al voordat ik het zelf doorheb.

Maar hier op het bordes, op het vlakke stuk waar de zoldertrap een hoek maakt en waar geen lichten hangen, voelt het net alsof ik onzichtbaar ben.

Er zijn verschillende plekken waar we moeten zitten als we straf hebben. Bij de achterdeur op de mat, naast de voordeur tussen de kast en de woonkamerdeur, in de trappenkast, op zolder, achter het gordijn in de gang beneden, op onze slaapkamer, in bad met koud water, de schuur en hier.

De lichten in de gang zijn al uit, maar onder de slaapkamerdeur van papa en mama kruipt nog een strookje

oranje licht door. Dat zie ik zelfs met mijn ogen dicht.

Zo zit ik al uren, met mijn ogen dichtgeknepen, want dat helpt me om God beter te zien. In het donker is alles duidelijker. De anderen liggen al een tijd in bed. Ik hoorde ze over de gang lopen, vluchtig met lichte, kleine pasjes, onopvallend zoals wij altijd bewegen, en nu nog onopvallender om niet door mij opgemerkt te worden. Om niet door mij gezien te worden. Maar ik hoorde ze alsnog, ook al wilde ik het niet.

Ik weet niet waarom ik nu straf heb. God wil me ook nog niet vertellen wat ik verkeerd heb gedaan, maar hij heeft het wel aan papa verteld. Papa ziet ons en de wereld zoals we zouden moeten zijn, in onze perfecte staat, en daarom vallen al onze fouten hem meteen op. En we mogen niet te veel fouten maken, want dan komen we niet in het paradijs terecht.

Toch kan ik het niet altijd helpen, dat ik fouten maak, zoals die ene keer toen ik beneden in de woonkamer mocht slapen en papa nog een film aan het kijken was. Ik had mijn matras naar beneden getild en onder de eettafel gelegd. Omdat het al laat op de avond was, kwamen er reclames die ik niet mag zien. Een vrouw met maar heel weinig kleding aan verscheen op het beeld. Ik kon het niet laten om even te spieken. Ik denk dat ik haar nog geen seconde gezien heb, want van schrik kneep ik direct mijn ogen dicht en deed ik alsof ik sliep.

Maar papa weet alles.

‘Ik voel een slechte energie, hoe komt dat nou?’ vroeg hij. Ik wilde eerst niet reageren, want dan zou ik sowieso door de mand vallen. ‘Heeft Edino misschien meegekeken?’ Ik kon het niet meer volhouden en opende mijn ogen.

‘Zie je wel,’ zei hij toen.

Ik moet plassen, al heel lang. Het drukt op mijn blaas en steekt, precies als zo’n glanzende volle blaas op je hiel als je voor het eerst nieuwe leren schoenen aanhebt. Ik heb er een hekel aan om naar de wc te gaan, daarom stel ik het altijd zo lang mogelijk uit. Papa zegt dat het komt omdat ik te lui ben, dat het daarom zo vaak misgaat.

Niet op je blaas letten, denk ik bij mezelf, denk aan iets leuks.

Bruce Lee. Hij is mijn held sinds we de film *Enter the Dragon* hebben gezien.

Hij is er altijd, want hij is mijn beschermgeest, soms een beetje op de achtergrond, en soms juist heel dichtbij. Hij gaat ook altijd mee naar school. Ooit word ik net zo goed in vechten als hij en papa. Nu ben ik pas tien, dus ik heb nog wel even. In gedachten maak ik vechtbewegingen met mijn armen. Om me heen zijn allemaal vijanden in judopakken, precies zoals in de films. Niemand kan bij me in de buurt komen, iedereen ligt op de grond.

Mijn blaas drukt weer. Nog even volhouden, dat lukt wel, maar niet de hele nacht. Ik hoop dat papa zo komt en zegt dat ik naar bed mag.

Ik draai mijn benen in elkaar, sla mijn armen over elkaar en pers ook mijn oogleden op elkaar. Ik leg alles in de knoop, precies zoals de waterslang op ons stuk land.

Ik mis de tijd dat we daar woonden. We leefden in een houten huis dat in een grote kas gebouwd was. Papa had het zelf gemaakt en noemde het de Green House. Daar sliepen we met zijn allen bij elkaar. Er was zoveel ruimte dat we allemaal vrij konden rondrennen. We hadden een schommel en een klimrek waar ik zo snel mogelijk op en overheen probeerde te klimmen. Ik weet

zeker dat ik de snelste ben van iedereen. Ergens denk ik dat papa mij ook de snelste vindt, maar dat mag ik niet denken.

De konijnen op het land vond ik eng. Mijn taak was om voor hen te zorgen. Eentje heeft me al eens aangeval-
len met die langwerpige tanden en scherpe nagels. Toen ben ik het halve land over gerend, met dat konijn achter me aan. Een andere keer heb ik het hok op mijn voet laten vallen, waardoor de spijkers in mijn voet terecht waren gekomen. Papa moest lachen, maar toen hij het bloed zag schrok hij. Ik schrok ook, want de spijker kwam er aan de onderkant van mijn laars uit, door mijn voet heen. Papa verbond de wond zelf en gaf me houten krukken. Ik kon een hele tijd niet goed lopen en was bang dat ik nooit meer de snelste van school zou zijn. Mijn grote broer Gerrit Jan kreeg de schuld, want papa zei dat het een geestelijke aanval van hem was.

Eigenlijk mag ik niet aan hem denken.

Toch denk ik vaak aan hem. En vooral aan die keer dat het flink geregend had.

‘Iedereen hier komen!’ riep papa. Het was aan het begin van de avond. Mijn jongste broertjes en zusjes lagen al te slapen. Mama, Mar Jan, Israel en ik zaten in de Green House aan de picknicktafel te tekenen.

We kwamen meteen naar hem toe gerend.

Tegenover hem stond Gerrit Jan. Zijn haar was kort, maar een paar millimeter lang, en leek grijs door de schemerige lucht. Het gras op het land was drassig, we zakten er met onze laarzen in weg.

‘Je bent een gore, vuile smeerlap!’ riep papa.

Achter Gerrit Jan stond de caravan waar hij in sliep. Het glas was gebroken, maar er lagen geen scherven op

het gras. Ze moesten op zijn bed dat onder het raam stond terecht zijn gekomen.

‘Trek je kleren uit!’

Gerrit Jan bleef stilstaan.

Papa riep nog eens dat hij zijn kleren uit moest doen.

Gerrit Jan trapte zijn laarzen uit, schoof zijn broek naar beneden en trok zijn trui uit. Hij moest zijn onderbroek aanhouden.

Gerrit Jan sloeg zijn armen over elkaar voor zijn buik.

Papa bukte en graaide met zijn hand in de modder en gooide de modder tegen hem aan. Er kwamen allemaal spetters en strepen op zijn armen en zijn buik. Hij dook weer naar de grond en gooide nog eens.

Hij keek ons een voor een een paar tellen aan. ‘Israel, vind jij Gerrit Jan een smeerlap?’

Israel zei niets.

‘Niet?’ Hij pauzeerde even.

‘Edino, jij vindt Gerrit Jan wel een smeerlap, hè?’

‘Ja,’ zei ik zacht, ook al wist ik niet zeker of ik dat vond.

‘Waarom gooi je dan niks op hem?’

Mama bukte door haar knieën en gooide modder op hem. Ik gooide ook, en zag dat Israel en Mar Jan ook gooiden. De modder vloog overal.

Ik veegde mijn hand af aan mijn broek.

‘Niet aan je broek afvegen, dan word je net zo smerig als Gerrit Jan,’ zei papa.

Ik gooide nog eens en zag dat mijn nagels bruin geworden waren.

Gerrit Jans lijf zat onder de modderspetters. Het was net poep. Hij huilde, en ik wilde dat het stopte, maar ik wist niet hoe.

Niemand zei nog iets. Papa gaf hem heel vaak straf toen.

Straf.

Hoelang zou ik hier nog moeten blijven zitten?

Hoe weet ik of ik niet meer slecht ben?

Ik hoor voetstappen, ze schuifelen over de vloerbedekking. Papa? Wat moet ik zeggen als hij komt? Ik spits mijn oren en span mijn spieren aan. De stappen zijn te licht voor die van papa. De slaapkamerdeur gaat open, de oranje gloed wordt groter, glijdt over mijn gesloten oogleden.

De stappen komen dichterbij.

Ik weet nog steeds niet waarom ik slecht ben.

‘Zit je hier nu nog steeds?’ Het is mama, ze fluistert.

Ik houd mijn ogen dicht. Ze komt dichterbij. De trap-treden piepen. Ik hoop niet dat ze papa gaat halen of dat hij wakker wordt.

‘Hup, ga eens gauw naar bed.’ Ze pakt me bij mijn schouder en trekt me een beetje omhoog. Haar greep is een beetje slapjes, alsof het haar te veel kracht kost.

Ik sta op en sluip op mijn voorvoeten naar mijn slaapkamer.

Israel slaapt al, dat hoor ik aan zijn ademhaling. Hij ligt in het bed boven mij. Ik kruip zonder mijn tanden te poetsen onder mijn laken. Mijn hoofd zakt weg in mijn zachte kussen. Dit vind ik het allerbeste gevoel dat er bestaat. Plassen doe ik morgen wel.

Het is weer gebeurd.

Mijn ogen schieten open, het is nog steeds pikkedonker. Ik hoor Israels ademhaling, hij slaapt boven mij in het stapelbed.

Ik sla mijn natte laken van me af en gooi mijn twee benen tegelijk uit bed. Waarom moet dit altijd misgaan? Ik droomde er nog over, dat ik boven de wc stond. De stof van mijn pyjamabroek plakt aan de binnenkant van mijn benen en ook mijn shirt is vochtig geworden, bijna helemaal tot aan mijn kraag.

Ik trek de lade van mijn kast zachtjes open, kijk even om of Israel niet wakker wordt, en gris er een schone pyjama en onderbroek uit. Met de droge kleding in mijn hand houd ik mijn oor tegen de deur. Soms blijven papa en mama de hele nacht op, als er een geest in haar lichaam zit bijvoorbeeld, en papa er belangrijke gesprekken mee voert.

Het is stil.

Op mijn tenen sluip ik naar de badkamer. Geen aandacht trekken. Op de gang ligt vloerbedekking, dus mijn voetstappen maken bijna geen geluid. Onze houten trap is lastiger. Ik weet precies welke traptreden in huis geluid

maken. Ik kan zelfs de punten op de millimeter aanwijzen, de punten waar het hout piept en kraakt. Ik weet hoe ik erop moet staan, hoe ik zo min mogelijk druk op mijn voet kan zetten om zo min mogelijk gewicht op de plank te krijgen, en op welk moment ik de druk moet verlichten en mijn andere voet moet plaatsnemen. Het gaat om de perfecte balans tussen niet te snel verplaatsen en niet te lang blijven hangen. Maar hoe zacht ik ook over de planken sluip, sommige blijven me altijd verraden, alsof zij weten wat voor slechtheid er in mij schuilt en al mijn geheimen willen verklappen die ik zo verborgen houd.

Het licht laat ik uit, ik wil geen aandacht trekken, maar ik wil vooral mezelf niet zien in de spiegel. In de schemer zie ik het bad, dat ik niet meer leuk vind. Ik kleed mezelf uit en blijf toch stilstaan voor mijn schim in de spiegel. Ik stomp mezelf, geluidloos, op mijn armen, mijn benen, mijn blaas. Stomme, stomme, stomme stommeling die je bent. Waarom ben ik altijd te lui om naar de wc te gaan?

Ik prop de natte onderbroek in mijn broek, en leg die onder in de wasmand tussen allerlei andere vuile kleren. Hopelijk is het opgedroogd wanneer mama bij die kleren komt. Vlug trek ik de schone pyjama aan en vlieg ik mijn bed weer in. Ik krul om de natte plek heen, en ga aan de zijkant van het bed liggen met mijn billen tegen de muur.

Zaterdagochtend. Mama maakt ons wakker. De huid rondom haar ogen is paarsbruin, alsof ze de hele nacht wakker is geweest. We gaan wandelen vandaag, zegt ze, als ze het groene gordijn van onze slaapkamer opentrekt. Het ochtendlicht schijnt door de takken van de grote spar onze kamer in. Israel en ik zijn ooit van plan uit het raam via die boom naar de tuin te klimmen.

Ik strijk met mijn hand onder de deken over mijn hoeslaken. Het is nog vochtig, maar wel iets opgedroogd. Ergens denk ik de geur van mijn plas nog te ruiken, maar misschien ben ik er vooral bang voor. Mama zegt er niets van.

‘Ze zitten er weer,’ zegt papa als we de straat uit rijden. Ik denk dat hij het over de buren op de hoek heeft, zij zitten vaak in hun voortuin. Israel en ik liggen op de bodem van de achterbak, naast onze zwarte labrador Kout. Papa vindt dat de buren ons te veel in de gaten houden. We wonen in een wijk met allemaal identieke rijtjeshuizen. De bakstenen van ons blok lopen allemaal in elkaar over, alsof het één groot huis is, met dat van ons ertussen geperst. Toen we op het land woonden hadden we veel meer ruimte. In die tijd kon-

den de anderen ook de hele dag buitenspelen.

Papa heeft niets meer over mijn straf gezegd of over mijn natte pyjama in de wasmand. Ik weet niet of mama het niet verteld heeft of dat ze niets gemerkt heeft. De wasmachine draaide vanmorgen.

Papa maakt een scherpe bocht waardoor Israel en ik door de achterbak rollen. We moeten erom lachen.

‘Niet zo klieren,’ zegt papa. We moeten altijd laag blijven en stil zijn als we in de achterbak zitten.

Papa stopt de auto. Twee deuren aan de rechterkant gaan open. Mama, Mar Jan, Victoria, Light en Glory stappen in, zij zijn iets eerder vertrokken via de achterkant van ons huis en hebben een stukje gelopen. De deuren slaan dicht, de motor trekt op. Voor ons zitten Mar Jan – met Victoria op schoot, en de anderen, en helemaal voorin zitten mama en papa. Mar Jan is na Gerrit Jan de oudste en Victoria is de jongste. Daartussen kom ik, dan Israel, Light, Glory, Tamara en Sevena.

‘Ik wil graag met Bruce Lee praten,’ hoor ik papa voorin zeggen.

Ik maak een karatebeweging, gewoon om te spelen. Israel giechelt en trapt met zijn been in de lucht. Kout kijkt naar buiten, draait zijn kop naar ons om en kwis-pelt. Ik geef hem een aai. ‘Niet klieren,’ zegt papa nog eens, hij spreekt de lettergrepen heel nadrukkelijk uit.

Hij zet de muziek uit, hij speelt nooit muziek af als hij met geesten wil praten.

Het enige geluid dat we horen, is dat van de motor die ronkt en de richtingaanwijzers die tikken. Als papa met geesten wil praten, moeten we allemaal heel stil zijn zodat mama zich goed kan concentreren. In gedachten ben ik al in het bos aan het rondrennen.

‘Hallo, Prime Father,’ zegt een zware stem uit mama’s mond.

‘Hallo, ben jij het, Bruce Lee?’

‘Ja, ja, dat ben ik,’ zegt de zware stem. Bruce Lee lacht met een droge lach.

Ik probeer al liggend naar buiten te kijken, naar de hemel die een beetje grijsig is, en de boomtoppen die voorbijschieten.

‘Ik wil vandaag Divine Body Practice doen, en daar kun jij ons goed bij helpen,’ zegt papa. Dat zijn lichamelijke oefeningen, die doen we vaker als we naar het bos gaan.

‘Oké,’ zegt Bruce Lee.

Papa parkeert de auto.

‘Even wachten,’ zegt hij tegen ons. Papa en Bruce Lee stappen als eerste uit, ze lopen rond, ik zie de onderkanten van hun neuzen en kinnen vanuit het raam.

‘Oké, kom maar, kom maar,’ zegt papa.

Onze auto heeft een knop, waarmee je de achterbak van binnenuit open kunt maken. Israel, Kout en ik springen uit de auto. Kout kwispelt en scharrelt wat over de parkeerplaats met zijn neus in de aarde. Israel en ik rennen naar de bosrand op zoek naar takken. Israel vindt eerder een goede dan ik en port me ermee in mijn been. Glory rent achter ons aan, maar wij zijn te snel voor hem.

Papa en Bruce Lee lopen voor ons uit over een zandpad. Ze praten over heksen en hunebedden, maar ik luister niet echt. Israel en ik spelen cowboy en indiaantje, hij is de cowboy en ik de indiaan. De anderen lopen iets achter ons, samen met Mar Jan. Zij is ook een soort moeder voor ons. Zeker als mama medium is, dan

helpt Mar Jan met mijn jongste broertjes en zusjes. Hun witblonde haren zijn vanmorgen in een middenscheiding gekamd en golven als engelenharen. Mijn haren zijn kortgeknipt en een beetje piekerig, net pas gemaaid gras, van die keer dat papa boos op mij was en de schaar pakte.

Na een tijdje slaat hij links af het donkere woud in waar geen pad meer is. We lopen over mos en gebroken takken en moeten uitkijken voor boomwortels die als slangen over de bodem kronkelen. In de verte tikt een specht tegen een stam, het geluid galmt in de holle stam. We lopen een stuk tot we bij een open vlakte terechtkomen.

‘Allemaal in een kring staan,’ zegt papa.

We vormen een kring, van oud naar jong, en Bruce Lee staat links van papa. Er mag nooit iemand aan papa’s rechterkant staan. Alleen God kan rechts van papa staan.

‘Ik wil dat jullie allemaal meedoen, ook in de Geestelijkewereld. We gaan eerst opwarmen.’ Hij heeft zijn T-shirt in zijn broek gestopt, zijn ronde buik steekt er wat over uit. Papa zet zijn benen uit elkaar, balt zijn vuisten en begint zijn armen te draaien. Wij doen hem na. Hij begint een beetje te hijgen.

‘Denk aan het doel van deze oefening,’ zegt hij. Ik doe hem precies na, ik hoef niet te hijgen.

Hij trekt zijn broek wat omhoog, zijn wangen worden rood.

Hij steekt zijn been in de lucht. ‘Schrijf de letter “o” in de lucht, snel. Vandaag zijn we actief, en dus doe je het snel.’ Hij draait vlug rondjes met zijn been. Ik probeer hem zo snel mogelijk na te doen, ik wil de snelste van

ons allemaal zijn. Bruce Lee doet het ook, maar papa is sneller.

Het andere been nu.

‘Probeer mooie rondes te maken,’ zegt papa. Er lopen straaltjes zweet over zijn slapen zijn baard in, ze glimmen in het zonlicht.

Na een paar oefeningen begint papa zichzelf te tikken met zijn vingertoppen. Eerst zijn ene hand, zijn pols, zijn bovenarm, zijn oksel, zijn benen, en zijn buik.

Tik, tik, tik, tik, tik, klinkt het overal, door al ons getik op onze ledematen.

Fluitende vogels vliegen over.

‘Nu... moet... je jezelf slaan, zodat je lichaam tegen de aanval kan,’ zegt hij, ‘je moet leren om beschermende energieën te sturen als je lichaam geslagen wordt. Het slaan is maar een deel van de oefening, de echte oefening is om jezelf te kunnen beschermen zodat je tegen de pijn kunt.’ Hij slaat zichzelf met een vlakke hand op zijn arm. Wij beginnen onszelf ook te slaan, overal klinkt het kletsende geluid van vlakke handen op de blote huid. Het doet pijn, ik weet niet hoe ik die beschermende energieën moet sturen.

Papa balt zijn vuist, buigt wat door zijn knieën en slaat met zijn vuist op zijn benen. Wij doen hem na. Ik ga met mijn blik van hem naar Bruce Lee, maar ik kan niet goed inschatten wie zichzelf harder slaat.

Daarna slaat papa met zijn vlakke hand op zijn hoofd. Hij kreunt.

In de lucht een witte streep van een vliegtuig. Wat zouden ze daarboven zien?

Papa stopt, wij ook. ‘Sevena haal die duim eens uit je mond,’ zegt hij.

Sevena laat haar arm naast haar lichaam hangen.

‘Kom eens hier,’ zegt hij tegen haar.

Ze giechelt een beetje, maar blijft stilstaan.

Papa kijkt ongeduldig naar haar. ‘Kom maar, Sevena, kom maar.’

Ze komt naar hem toe.

‘En Israel, kom jij maar naast Sevena staan.’

Israel loopt naar hen toe.

‘Sla jij haar nu maar, zoals we net geoefend hebben.’

Israel beweegt zijn hoofd heen en weer, kijkt naar papa, omhoog, en dan naar de grond, en dan weer naar papa. We weten nooit wat papa precies bedoelt. Soms is iets een test, moet je het juist niet doen, en soms als je het niet doet wordt hij boos. Victoria leunt tegen Bruce Lees benen, zij is nog zo jong dat ze geen idee heeft dat het mama niet is.

‘Sla maar, sla maar,’ zegt papa nu, iets dringender

Israel kijkt weg, lacht, en kijkt weer naar papa. Sevena kijkt naar beneden, haar mondhoeken in een bange glimlach.

‘Nou ga dan, sla maar.’

Israel lacht, zonder geluid. Papa klakt met zijn tong, geeft Israel een zetje. ‘Hij wil het niet doen,’ zegt hij tegen ons, ‘papa doet het wel.’

Papa zakt door zijn knieën en begint Sevena te slaan met kleine maar harde klapjes overal op haar armen. Haar gezicht verstrakt, maar haar glimlach blijft staan. Hij slaat harder, ze wankelt en probeert te blijven staan, maar het lukt bijna niet.

Niet huilen, denk ik, ik hoop dat ze niet hoeft te huilen.

Papa lacht, maar papa’s lach kan alles betekenen. Hij

aait over haar hoofd. ‘Deed het pijn? Dat deed pijn, hè?’

Haar lip begint te trillen.

‘Maar dat was papa niet, hè, dat waren slechte krachten. Papa helpt je je ertegen te beschermen.’

Ze huilt, maar zonder tranen. Papa slaat zijn arm om haar heen. ‘Don’t scream, don’t scream. Ga maar weer terug naar je plek.’

Sevena loopt met haar armen over elkaar terug naar haar plek. Ik hoop dat we gauw weer naar huis mogen.

‘We gaan wel iets anders doen.’ Papa draait zich naar Bruce Lee. ‘Kom, kom, laat jij maar zien hoe je de slechte energieën weert,’ zegt hij. Hij begint nu Bruce Lee tegen zijn zij te trappen. Papa trapt met volle kracht. De hele tijd op dezelfde plek.

En weer.

En nog eens.

‘Haal de beschermende energieën naar buiten, stuur ze.’

Bruce Lee probeert te blijven staan, maar mama’s gezicht vertrekt en ze wankelt even op haar benen. Papa blijft doortrappen. Elke trap op dezelfde plek, trap, trap, trap.

Mama zakt een beetje door haar knieën. Papa stopt, hij kijkt met een trotse glimlach naar ons. Mama ziet er moe uit.

‘Zie je dat, papa is sterker dan Bruce Lee.’